

γλιστερολούβι τό, Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γλιστερός καὶ λονβί.

Εἰδος χόρτου. **β)** Ὁ καρπὸς αὐτοῦ.

γλιστερόμυτος ἐπίθ. I. Νερουλ., Κούρκ. ἀρπαγ., 18.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γλιστερός καὶ τοῦ οὐσ. μέτη.

Οἱ ἔχων μύτην, αἰγαλὴν διασθηράν: Ἀσμ.

Οἱ μὲν ἀρπάζει πόδημα μὲν καρφωτὴν πατούνα, ὁ δὲ μιὰν γλιστερόμυτην τριδίπλωτην φυσούνα.

γλιστερός ἐπίθ. σύνηθ. γλιστερός Χίος (Πισπιλ. κ.ά.)

γλιστερός Μακεδ. (Βαρβάρ.) Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Αιανών. Σπάρτ.) γλιστερός Ζάκ. Κρήτ. Νάξ. (Απύρχνθ.)

— Γ. Ξενόπ., Κατήφ., 161 Γ. Χατζιδ. MNE 1, 160 Μ. Φιλήντ., Γλωσσογν., 2, 138 γλιστρός Ἀμοργ. Λέσβ. Μακεδ.

(Σιδηρόκ.) γλιστρός Εὖβ. (Λιχάς) — K. Foy Lauts. griech.

Vulgär., 15 — Λεξ. Δημητρ. γλιστερός Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. δλιστερός διὰ τοῦ *λιστερός ερός > λιστερός > γλιστερός, καθά διηγεῖται διαφέρει τοῦ ερός > γερός. Bk. B. Φάζ. εἰς Ἐπετ. Φύλοσ. Σχολ. Πανεπ. Θεσσαλον., 5 (1640) 76. Ο τόπ. γλιστερός καὶ εἰς Δουκ.

1) Όλισθηρός σύνηθ.: Δρόμος-κατήφορος γλιστερός σύνηθ. Τὸ χέλι 'ναι γλιστερός Νάξ. (Απύρχνθ.) Θυμᾶσαι γλιστερή πού 'τον ἡ κυλίστρα; αὐτόθ. Τὰ γρεμάτα πού 'ν' ἐκεῖ, είναι δῆλο γλιστερά, σὰ σαπονισμένα αὐτόθ. Τὸ φάριν ἐν γλιστερόν τζ 'έμι πκιάνεται Κύπρ. Τὸ μυξινάρι είναι γλιστερό, ἔχει πολλὴ γλίτσα ἀπάνω τον (μυξινάρι = διχθὺς μυξινος) Ἀντίπαξ. Παξ. Ἐτοντονά τὸ σίδερο είναι γλιστερό (ἐτοντονά = αὐτὸ δά) Κρήτ. (Μάλ.) Ἡτο γκάποτε ἐτσεὶ πέτρα γλιστερή Χίος. Τ' Γλιστρόσπιτοις τ' ἡττά, γιατ' εἰν' οὐλον πέτρις γλιστρός Εὖβ. (Λιχάς). Τὰ γλαστράκια είχαρι κάτ' φύλλα γλιστιφά (γλαστράκια = είδος ἀγρίου λαχάνου) Μακεδ. (Βαρβάρ.) Τὰ χέλια είγι πουλὸν γλιστερά, τὰ πιάν' κι γλιστράγι Στερελλ. (Σπάρτ.) Ἀνέβαινε σιγάσιγά τις γλιστερές σκάλες τῶν σαραγιών Γ. Ἐπαχτίτ., Προπόλ. 1, 232. Πῆρε τὸ μονοπάτι ποὺ ἀνηφόριζε γλιστερό ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ πυκνὰ ἔλατα Π. Νιρβάν., Αγριολούλ., 176. Πόσο λίγο καταλάβαινε ἡ δυστυχισμένη ἡ Ἀργυρώ τὸ γλιστερό κατήφορο ποὺ είχε πάρει; Γ. Ξενόπ., Ἡ τιμ. τοῦ ἀδελφ., 140 || Φρ. Γλιστερός σάν τὸ λάδι (ἐπὶ πονηρῶν δικριθεγόντων τὸν ἔλεγχον ἢ τὴν τιμωρίαν) Πελοπν. (Ἀριαδ.) || Ἀσμ.

Ἐκεῖ 'ναι ἡ πλάκα γλιστερή | καὶ σιδερένια ἡ κλειδιά, δαφιά,

ποὺ δὲ σγονοριάν' κι οὔτε σπᾶ, κι ὁ Χάρος ἔχει τὰ κλειδιά

(μοιρολ.) Πελοπν. (Καρβελ.) || Ποιήμ.

Δὲν είμαι δέντρο, είμαι κονφάρι,
είμαι ἡ μονιά τοῦ σάπιου, ἡ τρῦπα
τοῦ γλιστεροῦ, χτύπα με, χτύπα,
τί ἀργεῖς, ὃ πελέκα, τί ἀργεῖς

K. Παλαμ., Δωδεκάλ. Γύφτ.², 122

Noῦς καὶ ψυχή μου εὐφραίνονται καὶ παίζοντα ἀκορούτες

'ς τῆς ἀρμονίας τὸ γλιστερό σκοινὶ χεροπιαστοὶ

M. Ζώτου, Ἀφέρωμ., 64. Ἡ σημ. καὶ εἰς Δουκ. **2)** Ουκαλός, λεῖος Εὖβ. (Κάρυστ.) Νάξ. (Απύρχνθ.) Πελοπν. (Γορ-

τον. Μάν.) Σῦρ. Χίος (Πισπιλ. κ.ά.): "Ἐνας βουφές καλογαλισμένος, γλιστερός Ἀπύρχνθ. || Αλνίγμ.

'Απόξον γλιστερό | κι ἀπομέσα μαλλιαφό,
κι ἀπομέσ' ἀπ' τὸ μαλλί | ἔχει μιὰ βουκιὰ καλή
(τὸ κάστανον) Μάν.

'Α' δὲ 'πέξω γλιστερό | τζ' ἀ'ομέσα μαλ-λιαφόν,
τζ' ἀ'ομέσ' ἀφ' τὸ μαλλίν | είναι μιὰ βουτᾶ-τᾶλιά
καλή

(όμοιώς τὸ κάστανον) Πισπιλ.

"Οξω εἰν' ἀγκιστερό | κι ἀπομέσα γλιστερό,

κι ἀπομέσαι τὸ μπουκί | είναι μιὰ μπουκιὰ καλή
(όμοιώς τὸ κάστανον) Κάρυστ. Τὸ αἰνιγμ. εἰς διαφόρ. παραλλαγ. κ.ά. **3)** Γλοιώδης Νάξ. (Απύρχνθ.): Λὲ τζὶ θέλω
τοι βάμψες, 'ιατὶ είναι γλιστρερές, σιχαμός μέσ' 'ς τὸ
στόμα. **4)** Εἰς συνθηματ. γλῶσσαν τῶν κτιστῶν, δι σάπων
Πελοπν. (Λαγκάδ.).

'Η λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τόπ. Ἀγλιστερές οἱ, Ζάκ.

γλίστρα ἡ, σύνηθ. καὶ Καππ. (Ἀρκαδί. Γούρτον.) ἀγλίστρα Ζάκ. "Ηπ. (Ζαχόρ. Θεσπρωτ. Ιωάνν. κ.ά.) Θεσσ. (Πήλ.) Θράκη. (Αδριανούπ.) Μακεδ. (Καστορ. Καταφύγ.) — Π. Κρεμμύδ., Διατρ., 7 — Λεξ. Κομ. Βεντ. ἐγλίστρα Ρόδ. (Αφάντ.) γκλίστρα "Ηπ. Μακεδ. (Βόιον Δρυμ. Εράτυρ. Σιάτ.) ἀγκλίστρα Μακεδ. (Σιάτ.) γλίστρα Α. Ρουμελ. (Σιναπλ.) λίστρα Εὖβ. (Αύλωνάρ.) Θάσ. (Θεολόγ.) — Λεξ. Δημητρ. γλίστρα Εὖβ. (Στρόπον.) γλίστρα Χίος (Βροντ.)

Τὸ Βυζαντ. οὐσ. γλιστρός α. 'Ο τόπ. καὶ εἰς Δουκ. 'Ο τόπ. λιστρός παρὰ τὸ λιστρό, διὰ τὸ ὄπ. βλ. γλιστρός.

1) Τόπος ἡ λίθος διασθηρός σύνηθ.: 'Εκεῖ 'ς τὸ 'ερτὸ μέρος ἐκείνο 'ναι γλιστρός Νάξ. (Απύρχνθ.) 'Εκείνη ἡ κυλίστρα πού 'ν' ἐκεῖ 'ς τὴν Ψάρη βλάκα 'ναι γλιστρός αὐτόθ. "Επισι σὲ μιὰ γλιστρά κι ξαπλάθ' κι Σάμ. (Μυτιλην.) "Επισι μέσ' 'ς τ' ἡγλίστροις "Ηπ. (Ζαχόρ.) "Εφ' γι αὐτὸς κ' ἔφτασι σὶ μιὰ γλιστρά Θεσσ. (Τρίκερ.) Πάμε, παιδιά, 'ς τὴ γλιστρά νὰ παιξούμε Πελοπν. (Βλαχοκερ.) || Φρ. 'Σ τὸν Σακόν καὶ 'ς τὴ γλιστρά (ἐννοεῖται νὰ πῆξε ἀρά) Ρόδ. "Εβρεξ" καὶ κάνει γλιστρά Βιθυν. || Παροιμ. Ηδοεν δικούσας ἐγλίστρα (ἐπὶ τῶν προφασιζομένων δυσκολίας, διὰ νὰ ἀποφύγουν ἐργασίαν) Ρόδ. (Αφάντ.) || Ἀσμ.

"Εχι γειά, καλή μον μάννα, | φκειάσι ἀγλίστρα νὰ γλιστρήσουν Μακεδ. (Καταφύγ.) || Ποίημ.

'Σ τὶς γλιστρές των τὶς φορικές
οὐτ' ἀγρίμι οὐτ' ὁ φτωχὸς φαρᾶς ἀνέβη

A. Προβελέγγ., Διπλῆ ζωή, 128. 'Η σημ. καὶ εἰς Δουκ.

'Η λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τόπ. Γλίστρα Εὖβ. (Κληματάρ. Στρόπον.) Θεσσ. (Μυρόφυλλ.) Πελοπν. (Βαμβακ. Γέρμ. Μάν.) Γλίστρες οἱ, Εὖβ. (Επισκοπ. Κληματάρ. Κουρ.) Κρήτ. (Αποκόρ.) Κῶς (Κέφαλ.) Σῦρ. Φολέγ. Φούρν. 'Αγλίστρα "Ηπ. (Ιωάνν.) Γκλίστρα Εὖβ. (Στρόπον.) 'Αγκλίστρα Μακεδ. (Σιάτ.) 'Εγλίστρα Χίος (Ποταμ.) Τὸ Καβάκι τῆς Γλίστρας Σῦρ.

2) Τὸ λειχνθὲν μέρος τοῦ ἐδάφους, ἐπὶ τοῦ ὅποιου τίθεται τὸ δολωθὲν χρυστρον διὰ τὴν σύλληψιν πτηνῶν Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) : "Εφτεγασα πέδε γλιστρες σὲ χεφισάδια (= χέρσους τόπους). **2)** 'Η ιδιότης τοῦ διασθηροῦ, ἡ διασθηρότης Θράκη. (Αδριανούπ.) — I. Δραχγούμ., Μαρτύρ. αἴμ.², 112: Γκρεμίζονται 'ς τὴ βαθειὰ φεματιὰ οἱ ἀραιπλάδες ἀπὸ τὸ στένος καὶ ἀπὸ τὴ γλίστρα, ἀμα παγώνοντα τὰ χιόνια I. Δραχγούμ., ένθ' ἀν. **3)** 'Η εύθυντηρία αὐλακῆ ἡ

ἄλλη τις διάταξις, εἰς τὴν ὅποιαν κινεῖται ἐν τεμάχιον τῆς μηχανῆς, εἰδικῶς δὲ τὸ ζύγωμα τῶν ἐμβολοφόρων ἀτμομηχανῶν 'Αθην. 4) Ὁλίσθημα πολλαχ.: "Ἐκαμε νὶς γλίστρα καὶ πᾶς τοι κάτου Πελοπν. (Βλαχοκερ.) Ἐκεῖδα ποὺ ἔτρεχα μονιτάρον, ἐπῆρα μιὰ γλίστρα καὶ κατρακύλησα σὰν κονβάρι Κύθηρ. "Ηπηρα μιὰ γλίστρα καὶ ἥρθα κάτω Νάξ. ('Απύρανθ.) Πῆρα μιὰ γλίστρα μὲ τ' μ' παγουνιὰ π' κόντηψι νὰ σκοντούθω "Ηπ. (Κουκούλ.) "Ἐφαγε μιὰ γλίστρα Μέγαρ. || Ποίημ.

Κοιτής, κι ὅμως μὲ ἀδίκησες καὶ δὲ μοῦ παραστάθης σὲ γλίστρα πνίγτρα καὶ σταυρωμὸ

II. Βλαστ., 'Αργώ, 253. 5) Τὰ μετὰ τὴν δλίσθησιν ἐπὶ γλιούδους ἐδάφους ἐναπομένοντα ἔχην Εὔβ. (Κύμ.) κ.ά.

6) Παιδιά κατὰ τὴν ὅποιαν εἰς ἐδαφος ἐπικλινές χιονισμένον τοποθετεῖται σανίς, ἐπὶ τῆς ὅποιας οἱ παῖδες δλίσθανον πρὸς τὴν κατωφέρειν Θεσσ. (Σκήτ.) Μακεδ. (Φλόρ.): Πᾶμι νὰ κάνονυμι γλίστρα Σκήτ. 7) Ἡ θαλασσία μέδουσα 'Ερεικ. Κέρκη. Μαθράκ. 'Οθων. Παξ.: 'Η θάλασσα εἶναι γιομάτη γλίστρες 'Ερεικ. Συνών. ἀγαλήφα, γιαλόμοντα, γιαλούρα, γιαλούριντα, κολλιάστρα, κολλιτσιανος, μοντράβρα, μοντράκλα, μοντρί της θάλασσας, ποντί, σαλούφα, τσουκνίδα, τσούχτρα. 8) Ἡ ἐλμινιά Μακεδ. (Βλάστ. Καστορ.): Μὴν τρῶς γλυκά, θά γιονμάχης γλίστρις Βλάστ. 9) Ὁ Σκωληξ ὁ γήινος (Lumbricus terrestris) Α. Ρουμελ. (Σιναπλ.) Ζάκ. Θεσσ. (Ζαγορ.) "Ηπ. (Δωδών.) Μακεδ. (Βογχατσ. Καστορ.) Πελοπν. (Γαργαλ. Κάμπος Λακων. Κόκκιν. Ολυμπ. Παππούλ. Ποταμ. κ.ά.) Συνών. βλ. εἰς λ. γλιστριά 3.

10) Εἰδος λεπτοῦ γηίνου σκώληκος, δ ὅποῖς χρησιμεύει ώς δόλωμα διὰ τὴν ἀλίευσιν ἰχθύων Ζάκ. Στερελλ. (Μεσολόγγι. Σπάρτ.) 11) Εἰδος λιμναίας νήσσης "Ηπ. (Θεσπρωτ. Ιωάνν.) 12) Εἰδος ἀγρίου χόρτου Ζάκ. 13) Τὸ δένδρον Κόμαρος ἡ ἀνδράχλη (Arburus andrachne) τῆς οἰκογ. τῶν 'Ερεικιδῶν (Eriaceae) Σκόπ. Συνών. ἀγριοκουμαριά, ἀγριοκούμαρο 2, ἀλαφροκούμαριά, ἀδραχλινιά, ἀντρόκακλα (ΠΙ) 1, ἀντρόκακλι (ΠΙ) 1, ἀντροκακλιά, ἀντροκακλοκούμαρος, γλιστροκούμαριά, ψωροκούμαριά.

γλιστράδα ἡ, Πελοπν. ('Αρκαδ.) Στερελλ. (Αἴτωλ. 'Ακαρναν.) κ.ά. — Ν. Χαλιορ., 'Υδραιίκ. Θρύλ., 129 — Λεξ. Ψύλλ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γλιστρα διὰ τῆς παραγωγ. καταλ.-άδα.

1) Ἡ δλίσθηρότης ἐνὸς τόπου, ἡ λειότης Πελοπν. ('Αρκαδ.) Στερελλ. (Αἴτωλ. 'Ακαρναν.) κ.ά. — Λεξ. Δημητρ.

2) Τὸ δλίσθημα Ν. Χαλιορ. ἔνθ' ἀν.: 'Σ τὴ γλιστράδα τίποτα δὲν ἔρχεται ἀντίθετο οὕτε γιὰ ἀπλῆ ὄφθαλμαπάτη.

γλιστρᾶς δ, Πελοπν. (Πιάν.)

'Εκ τοῦ ρ. γλιστρῶ.

Μεταφ. ἐπὶ τοῦ κατορθοῦντος νὰ ἐκφεύγῃ τὰς δυσχερείας.

γλιστρημα τό, σύνηθ. καὶ Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον.) γλιστημα Νάξ. ('Απύρανθ.) — Λεξ. Βάιγ. Αἰν. γλιστημα Λουκ. (Λιβύσσ.) ἀγκλίστρημα "Ηπ. γκλίστρημα "Ηπ. γκλίστρημα "Ηπ. ἀγκλίστρημα "Ηπ. ἀγκλίστημα "Ηπ.

'Εκ τοῦ ρ. γλιστρῶ. Ο τόπ. γλιστρημα καὶ εἰς Σομ.

'Η δλίσθησις, τὸ δλίσθημα σύνηθ. καὶ Καππ. ('Αραβάν.

Γούρτον.): "Ἐκαρε ἔνα γλίστρημα, ποὺ κόντεψε νὰ σκοτωθῇ σύνηθ. "Ἐφαγε ἔνα γλίστρημα, ποὺ κόντεψε νὰ φάσι τὰ μοῦτρα μον Πελοπν. (Δίβρ.) "Ἐφαγε ἔνα γλίστρημα, ποὺ κόντεψε νὰ πάῃ 'ς τὸ φέμα Πελοπν. (Κυνουρ.) "Ἐκαρε 'να γλίστρημα καὶ γιόμισα οὕλος γλίνες Πελοπν. (Κοντογόν.) Εἶνι κακό τον γλίστρημα 'ς τ' παγουνιὰ Στερελλ. ('Αχυρ.) Ναί, καὶ γλίστρημα δά! 'Εκόδενγε νὰ βγάλῃ τὰ μάθη τζη Νάξ. ('Απύρανθ.) Γιὰ τοῦτο βυθισμένος ὅπως ημουντα 'ς τῆς πέννας τὸ γλίστρημα τὸ φιθυριστό... δὲν πῆρε ἀμέσως τ' ἀφτί μον ἔνα κρότο δίπλα Γ. Ψυχάρ., 'Σ τὸν ήσκιο τοῦ πλατ., 87 Μιὰ γνωμικά σιλονέτα, ποὺ τοῦ θύμισε ζωηρὰ τὸ ἀπαλὸ κι ἀνάλαφρο γλίστρημα τῆς Μαρίας Π. Νιρβάν., Τὸ ἀγριολούλ., 142 || Άσμ.

Ρίξι νιῳδ 'ς τὴν πόρτα σου, σὰν ἔρθον, νὰ γλιστρήσουν, νὰ βρῶ ἀφονημή τοῦ γλίστρημα, νὰ μπῶ νὰ σὶ φιλήσου Θεσσ. (Τσαγκαρᾶς.) || Ποίημ.

Μὲ τὸ γλίστρημα φύγαμε τῶν ἀγοριάττων καὶ μὲ τῆς ρυχτερίδας τὸ παράδαμα

K. Παλαμ., Δωδεκάλ. Γύφτ.², 101. 3) Μεταφ., ἐπιδεξία ὑπεκφυγή, διολίσθησις πολλαχ.: "Ἄσε τὰ γλιστρήματα καὶ ἀπάντησε 'ς αὐτὸ ποὺ σὲ φωτάω Λεξ. Δημητρ. Συνών. βούρτρισισμα 2, γλιστριά. γ) Πρᾶξις ἀνήθικος, ταπεινωτική, ηθικὸν παράπτωμα 'Αθην. Θεσσ. (Μαυρέλ. Φωτειν.) Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Δίβρ. Κοντογόν. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἴτωλ. 'Ακαρναν.) κ.ά.— Λέξ. Δημητρ.: "Ηταν μεγάλο γλίστρημα αὐτὸ 'Αθην.

γλιστρηματιὰ ἡ, ἐνιαχ. γλιστρηματιὰ Λεξ. Βάιγ. γλιστρηματέ Κρήτ. (Σφακ. κ.ά.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γλιστρηματιὰ η μα. Ο τόπ. γλιστρηματιὰ καὶ εἰς Σομ.

Γλιστρηματιὰ, δλίσθησις ἔνθ' ἀν.: "Ἐπαιξα μιὰ γλιστρηματέ Σφακ.

γλιστρημδος δ, ἐνιαχ. γλιστρημδος Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ ρ. γλιστρημδω.

Γλιστρημδος, τὸ δλίσθημα, τὸ οὖτος θὰ γλιστρήσῃ νὰ τοῦ λές τύφλα!

γλιστρης δ, 'Αμοργ.

'Εκ τοῦ ρ. γλιστρης.

Τὸ μὴ εἰσέτι τυροποιημένον γάλα: Δοκιμάζεις ἀν σκίζεται τὸ γάλα τὸ μισοπηγμένο, δηλαδὴ ὁ γλιστρης. Συνών. ἀν εβατό, ἀ παλη (βλ. λ. ἀ παλὸς Β2), γλιστρης 2, γλιστρης δ, γλιστρης, γλιστρης γαλο, στριγλιστρης.

γλιστριὰ ἡ, 'Αθην. Εὔβ. (Βρύσ.) Μεγίστ. Πελοπν. (Βαλτεσιν. Δίβρ. Καλάβρυτ. Μηλ. Τρίκκ. κ.ά.) Σκόπ. Στερελλ. (Αἴτωλ. 'Ακαρναν.) — Λεξ. Δημητρ. ἀγλιστριὰ Πελοπν. (Λάμπ.) γκλιστριὰ "Ηπ.

'Εκ τοῦ ρ. γλιστριῶ.

1) Ὁλίσθημα, δλίσθησις, γλιστρημδος 'Αθην. Εὔβ. (Βρύσ.) "Ηπ. Μεγίστ. Πελοπν. (Τρίκκ.) Σκόπ. Στερελλ. (Αἴτωλ. 'Ακαρναν.) — Λεξ. Δημητρ.: "Ἐπηρε μιὰ γλιστριὰ, μὰ τι! Βρύσ. Πῆρα μιὰ γλιστριὰ ἀπ' αὐτὴν τ' πέτρα κι βρέθηκα ἵκει κάτ' Σκόπ. Συνών. γλιστρημδος. 2) Μέρος δλίσθηρὸν Μεγίστ. 3) Ὁ Σκωληξ ὁ γήινος (Lumbricus terrestris) Πελοπν. (Βαλτεσιν. Δίβρ. Καλάβρυτ. Λάμπ. Μηλ. Τρίκκ. κ.ά.): Οἱ σκουληκαδέρες βγαίνουν μὲ τὴ βροχή. τὶς

